

DAGBREEK

MANSKOSHUIS | MEN'S RESIDENCE

DIE EIFFEL

EERSTEJAARSUITGAVE

ETOS

Dagbreek is die Huis van Roem en Faam met 'n trotse en roemryke verlede.

In Dagbreek kweek ons rolmodelle vir die toekoms, om die Republiek van Suid-Afrika op alle terreine te dien. Dagbrekers staan tot diens van hul medemens en mede-Dagbrekers. Ons strewende om eenheid, tradisie, die Suid-Afrikaanse kultuur en Christelike waardes te koester; sonder uitsluiting van enige ander denkwyses. Dagbreek, met sy unieke karakter, se krag lê juis in sy diversiteit en dit skep grenslose geleenthede vir elke individu.

Dagbreek se oogmerk as manskoshuis is om met selfdissipline en 'n pligsbesef te streef na uitnemendheid in:

- akademie,
- kultuur,
- sport,
- burgerskap, en
- leierskap

Dagbreek is soos 'n goue draad wat deur elke huidige en voormalige huislid se lewe verweef is en met die volgende leefwyse na binne en buite wandel. As Dagbrekers is ons verbind tot:

- 'n Wedersydse respek en belangstelling teenoor ons medemens;
- Die vorming van egte vriendskappe en vestiging van 'n tydlose kameraderie;
- 'n Gentlemenskap teenoor almal;
- 'n Trots op dit wat ons eie is, tot die voortbestaan van ons misterie;
- Die beskerming en behoud van ons Huis ten alle koste.

As Dagbrekers is ons oortuig dat as ons hierdie etos nastreef dat dit sal lei tot die vorming en vaslegging van waardes en tradisies waarop alle Dagbrekers nou en in die toekoms trots sal wees, soos wat dit in die laaste 100 jaar was.

BOODSKAP VAN DIE PRIMARIUS

Beste toekomstige Dagbreker,

Ek wil eerstens begin deur jou hartlik welkom te heet tot die beste manskoshuis in die wêreld! Dagbreek is nie net die grootste nie, maar ook die mees gesogte koshuis op Stellenbosch en ontvang elke jaar die heel meeste aansoeke.

Om te sê dat ek jaloers is op een en elkeen wat nou hierdie brief lees, is om dit ligtelik te stel. Die wêreld wat vir jou die volgende paar jaar gaan oopgaan, is groter en beter as jou heel beste en wildste drome. Die ervaringe wat jy gaan opdoen en die groei wat jy gaan kweek, sal vir jou ongekend wees, en jy sal terugkyk na die persoon wat hier ingestap het en vir die grootste deel beter wees in elke wesenlike aspek. Al hierdie groei en ervaringe kan wel slegs geskied indien jy jou daartoe aanwend en uitgaan om elke moontlike geleentheid aan te gryp wat jy kan.

Op 'n kampus van ongeveer 30 000 studente is jy een van die gelukkige 382 wat Dagbreek jou huis mag noem. En dit is juis wat ek graag jou wil bemoedig om te doen: maak Dagbreek jou huis, jou heenkome en tuiste. Maak nie saak waar in die wêreld jy vandaan gekom het nie, jy gaan vir ten minste die volgende jaar, meer tyd in Dagbreek spandeer as enige ander plek op aarde. Daarom wil ek jou aanraai om nie net die dae deur te kolf en te hoop vir die volgende een nie.

Ek is seker dit het harde werk en deursettingsvermoë geverg om tot op hierdie punt te kom. Daarvoor gee ek jou die spreekwoordelike stywe handdruk en kloppie op die skouer. Hierdie is egter nie die eindstreep nie. Dagbreek sal baie van jou vra en jy sal op die proef gestel word, maar ek kan jou onomwonde waarborg dat Dagbreek jou altyd meer sal teruggee as wat jy insit. Dagbreek is 'n belegging, maar sy dividende betaal uit in 'n rykdom wat geld nie kan koop nie.

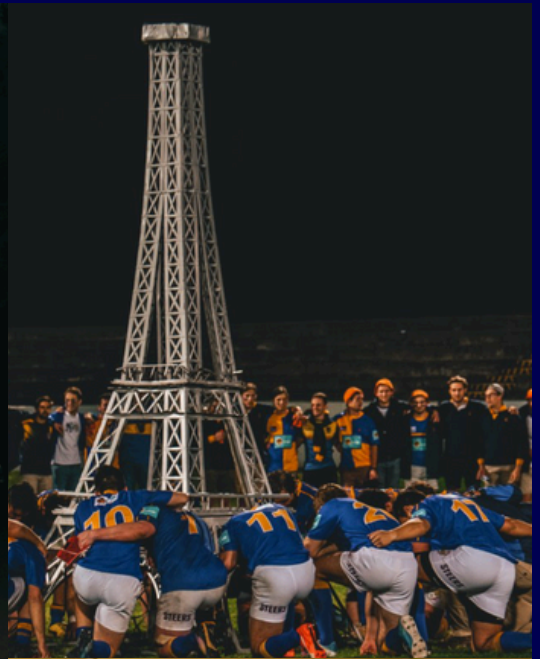
Ek wil jou aanmoedig om die volgende paar jaar jou lewe ten volle te leef. Speel rugby, sokker, tennis, squash, hokkie, golf, tafeltennis, frisbee en padel, of sing koor en maak musiek. Klim berg, skiet vis, drink 'n bier, ry branderplank en vra daai girl op 'n date. Die enigste perke wat jy van nou af het, is die wat jy vir jouself stel. Jy het die gulde geleentheid om jouself en baie ander mense soveel beter te leer ken, en dit sal 'n jammerte wees om nie die beste daarvan te maak nie.

Die Huiskomitee van 2026 sien voorwaar uit om jou te ontmoet en van die mees opwindende lewensjare saam met jou aan te pak! Dit gaan nie altyd maklik wees nie, en om eerlik te wees, sommige tye gaan dit maar DAWNERS naar wees, maar jou mede-Dagbrekers sal altyd daar wees om jou te ondersteun, en jy vir hulle.

So, tot ons mekaar sien, raai ek jou aan om uit te rus, baie te slaap en die huis se kos vir oulaas te geniet, en hier op te daag met ambisie, opwinding en veerkragtigheid!

Vriendelike groete,

Ignatius Willem van Deventer

Die Geskiedenis van Dagbreek

Die Huis van Roem en Faam het oor 'n tydperk van 102 jaar in 'n wêreld van sy eie ontwikkel. Wanneer jy by die voordeur instap en deur die voorportaal beweeg, betree jy 'n groot vierkant wat as die Quad bekend staan. Dit vorm die kern van Dagbreek se aktiwiteite en bestaan. Die eerste ding wat jy sal opmerk, is die alombekende simbool wat in die middel van die Quad staan:

Die Eiffel

Wyd en syd word Dagbreek met die Eiffel, en die Eiffel met Dagbreek, geassosieer. Dit is ons amptelike simbool, en pryk op die Huiswapen. Hierdie simbool dien ook as 'n naam vir die Huis se amptelike publikasies (Die Eiffel), die derde rugbyspan (Die Eiffels) en ons hoog-aangeskrewe sêrgroep (Die Eiffelkoor).

Die Eiffel het reeds lank voor die sewentigerjare vir die Huis van Roem en Faam betekenis gehad. Die oorspronklike Eiffel is deur Koos du Pisani as deel van die vlootoptog in 1954 gebou.

Hierdie voorstelling van die Franse Departement, is aangewys as die beste inskrywing. Na die optog het die Eiffel 'n ereplek in die middel van die Quad gekry.

In 1958, onder leiding van Willie Esterhuyse, destydse Primarius, is hierdie model met 'n replika vervang. Die vorige Eiffel is in 1962 deur Roelf Hollenbach en Jan du Preez gebou. In 2004, na jare se diens op die Quad en in ons harte, is 'n nuwe Eiffel (ontwerp en gebou deur Fanie en Abie Nel) ter viering van die oorspronklike se vyftigste herdenking, opgerig.

Op die wapen van Dagbreek staan die Eiffel voor 'n opkomende son. Die son is nie net simbolies van Dagbreek se naam nie. As simbool van lig, is dit 'n teken van die hoop en vertroue wat Dagbreekers in mekaar en in ander het.

Die Huis

Die koshuis is gebou in die vorm van 'n vierkant en bestaan uit 17 bewoonde seksies. Seksies 1 tot 7 vorm die Seniorhuis waar manne van hul derde jaar af kan bly. Die Juniorhuis bestaan uit Seksie 8 tot 18 (Seksie 16 is die huidige eetsaal).

Eerste- en tweede-jaars bly in die Juniorhuis in dubbelkamers. Anders as in ander koshuise, is Dagbreek in verskillende dele (of seksies) gebou met vier kamers en 'n badkamer per vloer. Hierdie boustyl het tot gevolg gehad dat elke seksie 'n unieke karakter en tradisies het. Die wedywering tussen seksies is 'n kenmerk van die Huis se dag-tot-dag bestaan.

Wynand Louw is die argitek van Dagbreek. Bouwerk is in 1920 begin en in 1921 voltooi, maar die gebou het slegs Seksies 1 tot 7 ingesluit. Die inwoners en studente van Stellenbosch was destyds verstom oor die reuse drieverdiepinggebou. JD Conradie was die heel eerste inwoner en in die eerste jaar van die Huis se bestaan, was daar slegs 27 inwoners.

Aanvanklik het elke inwoner sy eie kos voorberei. Hierdie stelsel het egter glad nie goed gewerk nie, en in 1925 is begin met die aanbou van Seksies 8 tot 18. Die nuwe deel het 'n eetsaal ingesluit, asook 'n ontspanningsaal.

Hierdie saal, Visholpark, is vernoem na twee vorige inwoners, Visser en Hollenbach, wat die pluimbalbaan daar uitgelê het.

Die konstruksie van die eetsaal in Augustus 1927

Ander vertrekke sluit in, onder andere, 'n Huis-komiteekamer, gebedskamer, waskamer, poskamer, Dagbreek Klub, die Argief en 'n gimnasium vir die fiksheidsbewustes.

Meer as net Akademie...

Dagbreek bied sy inwoners verskeie geleenthede om hulself optimaal te ontwikkel en voor te berei vir die lewe daarbuite. Spansporte is baie populêr onder Dagbreekers waar beide die rugby en hokkiespanne hul ligas in 2018 onderskeidelik gewen het. Die eerste waterpolo-, skaak- en tafeltennisspan het as kampioene in 2019 gesevier. In 2022, 2023 en 2024 het die Dagbreek Eiffelkoor die Universiteit van Stellenbosch se Acapella kompetisie gewen. Die eerstespan hokkie het ook die Hauer (die hokkieliga) gewen in 2022. Behalwe vir sport en kultuur, is daar verskillende komitees, vir 'n wye verskeidenheid aktiwiteite, om te verseker dat daar ruimte is vir elkeen om homself uit te leef.

Vanuit die Argief

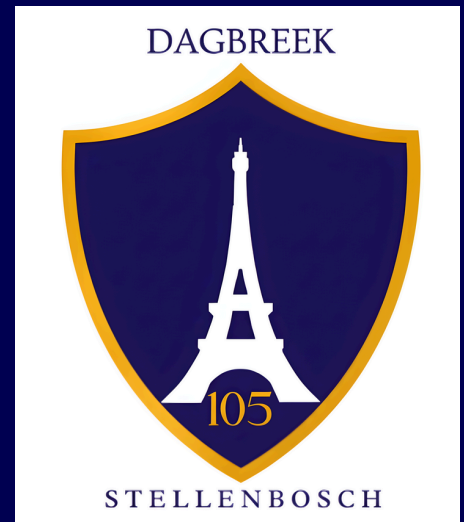
"Die jaar is 1918. Die Victoria-kollege se status is pas verhoog tot dié van 'n universiteit en dit was van toe af bekend as die Universiteit van Stellenbosch. 'n Akute behuisingstekort is vinnig geïdentifiseer toe voornemende studente van regoor Suid-Afrika gestroom het na Stellenbosch vir hoër akademiese onderrig. In 1920 begin die bouproses van die eerste sewe afdelings van Dagbreek wat, as dit van bo af gesien word, sou lyk soos die vorm van die letter L, en wat onder studente bekendgestaan het as "Die Nuwe Koshuis". Studente het in die koshuis ingetrek nog voordat die bouwerk aan die einde van 1921 voltooi is.

Lugfoto van Dagbreek in die 1900's

Aanvanklik het die universiteit geen kos voorsien aan studente nie, en spysenieringsdienste, soos ons dit vandag ken, was maar min. Die eerste inwoners moes kook en elke ete vir hulself voorsien. Hulle het die bynaam "die honger mans" of "die hongerly" ontvang. Dit is ook te sien op die eerste skild van Dagbreek waar panne en potte die tydperk van swarkry voorstel. Kort voor lank het die eerste 27 inwoners van "Die Nuwe Koshuis" onder leiding van die eerste primarius, Eben Greyling, op Dagbreek besluit as die nuwe naam vir die koshuis. Dit was simbolies van die nuwe dag of nuwe tydperk wat in die geskiedenis van die Universiteit van Stellenbosch aangebreek het. Dagbreek was die eerste moderne koshuis in Stellenbosch. Sommige kan dan vra waarom word die koshuis tot vandag toe nog ook die John Murray Huis genoem word.

Die universiteit was vasbeslote om dit na John Murray te vernoem. Gebore in Graaff-Reinet, het John op 12-jarige ouderdom met sy gesin na Aberdeen, Skotland verhuis. In 1845 reis hy en sy broer na Nederland om verder Teologie te gaan studeer. By hul aankoms in Suid-Afrika in 1849 het hulle vinnig bekend geword vir hul godsdienstige werk in gemeenskappe regoor Suid-Afrika.

Die Evolusie van die Dagbreekskild

In 1859 het John Murray die teologiese kweekskool aan die Universiteit van Stellenbosch geopen en 24 jaar van sy lewe daaraan gewy om die instelling te dien. John Murray het verder invloedryke rolle gespeel in die ontstaansjare van beide Paul Roos Gimnasium en Bloemhof Hoërskool wat steeds vandag op Stellenbosch gevind kan word.

Dit het die inwoners van Dagbreek met 'n dilemma gelaat omdat die universiteit nie die nuwe naam wou aanvaar nie. Sewe jaar lank het die inwoners van Dagbreek volhard in hul pogings en kort daarna is die dubbele benaming, beide met buitengewone betekenis en waarde, deur die Universiteit goedgekeur.

Gedurende die afgelope eeu het die vier mure van Dagbreek sy doel gedien om aanslae van verskeie kampuskoshuise en selfs koshuise van Ikeys (Universiteit van Kaapstad) te weerstaan.

Die geskiedenis van Dagbreek is gevul met tradisie en onvergeetlike gebeure. Hierdie moet dien as 'n vinnige inleiding tot wat baie mense as hul gunstelinghuis beskou. Die inwoners van Dagbreek se stille roem lê in die prestasies wat nog bereik moet word, aangesien ons intrinsieke waardes ons daartoe dryf om met passie en integriteit te lei en om goed opgevoede lede van die samelewing te kweek wat bydra tot die verbetering van Suid-Afrika."

Dagbreek Argief

Vorige Inwoners

Die afgelope 102 jaar het verskeie Dagbrekers diep spore in Suid-Afrika getrap en wêreldroem verwerf. Een van die bekendste, en geliefste, Oud-Dagbrekers is die ontslape Oom Koos Meyer. As bobaas storieverteller het hy die hele land vermaak met staaltjies uit sy studentedae.

Op die sportveld het Dagbreek verskeie Springbokke en ander uitblinkers opgelewer: Dawie Snyman (Springbok en later afrigter), Jan Boland Coetzee, Kobus Burger, Faffa Knoetze, Colin Beck, Louis Koen, Kat Myburgh, Gaffie du Toit, Gio Aplon en Charl McCleod

Verder was Tony Leon (oud-Springbokgimnas), Danie Malan (eertydse rekord-houer in die 800m en 1500m) en De Villiers Lampbrecht (eerste SA atleet wat die droommyl gehardloop het) ook op hul dag Huislede.

Dagbreek het egter nie net sportsterre opgelewer nie. Verskeie skrywers en sangers het ook 'n deel van hul lewens in Dagbreek deurgebring. WA de Klerk, FA Venter, Ettienne le Roux, Uys Krige en Ernst van Heerden (almal bekende skrywers), André Schwartz, HB Thom (bekende kultuurleier en oudrektor), Mike de Vries (oudrektor) en Bun Booyens (vermaarde akademikus).

In die besigheidsektor spog Dagbreek met verskeie entrepreneurs en toonaangewende leiers,

byvoorbeeld Louw Barnardt wat aangewys is as die 2018 Sanlam Opkomende Besigheids Entrepreneur van die Jaar.

Daar word groot klem geplaas op tradisie en dus is dit geen verrassing dat verskeie geslagte van families teurgkeer na Dagbreek en die koshuis kies as hul huis.

Seker een van die grootste Dagbrekers, is wyle Bethuel Sibuta wat vir 47 jaar in die kombuis gewerk het en saam met baie groot name van sy tyd hier geleef het. Dit is juis vir hierdie rede dat die eetsaal na Bethuel self vernoem is, ten einde sy lewe te vier en sy bydra tot die Huis van Roem en Faam.

Sport en Kultuur

Dagbreek bied die volgende aan:

Sokker, Rugby, Hokkie, Krieket, Tennis, Waterpolo, Golf, Atletiek, Landloop, Tafeltennis, Muurbal, Swem, Skaak, Eiffelkoor, Molassesêr, Toneel, Debat, Basketball

Bethuel Sibuta Eetsaal

HUISKOMITEE 2026

Ignus van Deventer
Primarius
Seksie 6
Konstitusie
BRek LLB IV
Kimberley

Niel Slabbert
Onder Primarius
Seksie 6
Verwelkoming, Bloubakkie, 1ste &
2de Jaars, IBN, Veiligheid, Dissipline
BIng Megatronies IV
Cradock

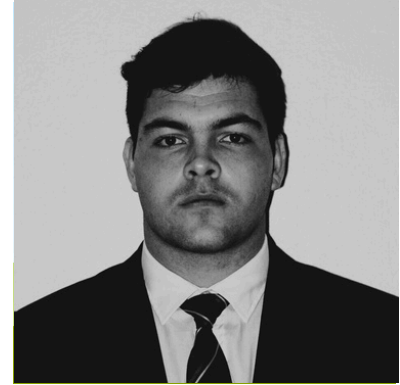
Thomas Theron
Seksie 1
Geestelik, Sport II
BIng Chemies III
Riebeek Kasteel

Braam Greeff
Seksie 2
Sekretaris
Kultuur
Kaaipstad

Luca Bedeker
Seksie 3
Sosiale Impak,
Relevansie
BRek NGDip
Pretoria

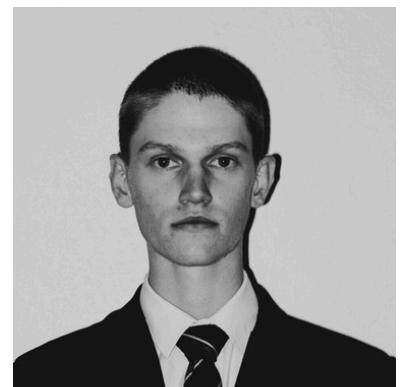
Franko van Wyk
Seksie 4
Dr. De Wet Strauss Klub,
Mentors
BIng Megatronies IV
Durbanville

Ruben Odendaal
Seksie 5
Webtuiste en Multimedia,
Elite Events, Studente sake
BIng Bedryfs III
Durbanville

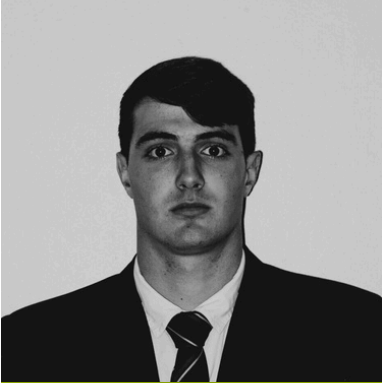

Chanre Botha
Seksie 7
Tesourier, Klank
BCom ActSci Hons
Paarl

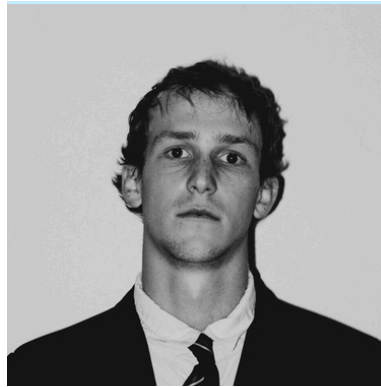

Dannhauser Van Der Merwe
Seksie 8
Klerasie, Huisdinee,
Eretoekening
BIng Data III
Settlers

HUISKOMITTEE 2026

Janneman Brand
Seksie 9
Argief en Erfenis, Krietiese
Betrokkenheid
BRekLLB III
Gobabis

Jan-Hendrik Engelbrecht
Seksie 10
Quadnaval, Derby,
Jnr/Snr Huisweek
BIng Megatronies III
Swellendam

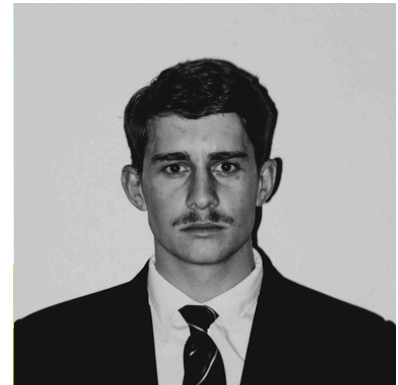
Nico Olivier
Seksie 11
Reunie, KGB Ekstern
BCom Besigheidsontleding
III
Alberton

Gerhardus Dixon
Seksie 12
Sport I, KGB Intern
BIng Meganies III
Paarl

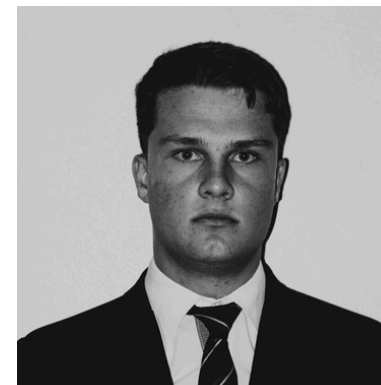
Ruan Lamprecht
Seksie 13
Helsbreek Boks,
Vensters, Veeltaligheid
BCom ActSci III
George

Jaco Slabbert
Seksie 14
Gym, ODB/JDB
BIng Meganies III
Cradock

Louis Janse van Vuren
Seksie 15
Huisdans, Personeel &
Instandhouding
BIng Megatronies III
Bloemfontein

Arnold Dippenaar
Seksie 17
Kamerindelings, Media
BCom ActSci III
Pretoria

Jandrè du Toit
Seksie 18
Quad & Volhoubaarheid,
Cluster, Straatmyl
BIng Meganies III
Cradock

LIEDERE

Huislied

Afrikaans

Ken jy die Huis van Roem en
Faam
Op vaste rots gebou
Daar is geen Huis met beter naam
Standvastig en getrou.

Kom Dagbreek laat jou strale
skitter
In lig van volle dag

Kom Dagbreek laat jou strale
skitter
In lig van volle dag!
Kom almal saam
Sprei uit jul faam
Hou hoog jul glorieryke naam!

Engels

Behold the House, renowned and
famed,
as built on steady ground
There is no House with greater
name

It's steadfast and devout

Come Dagbreek let your glory
strengthen
In light of shining day

Come Dagbreek let your glory
strengthen
In light of shining day
Join all as one
to greater fame
Uphold and glorify our name

Dagbreek Eiffelkoor in Aksie

*Dagbreek Eiffelkoor 2024 (Stellenbosch Universiteit
Acapella Kampioene vir 'n 3de jaar in 'n ry.)*

Sangers

Ons is sangers van ou Dagbreek
Huis van wêreld Roem en Faam
Van die Kaap tot aan Zambezi
Is geen Huis met beter naam.

Dagbreek, o Dagbreek
Huis van Roem en Faam

Dagbreek, o Dagbreek
Ons hou hoog jou naam!

As die rooidag in die Ooste
Breek met helder reënboogkleur
Sing die skepping van ons tuiste
Bring die naam van Dagbreek eer.

Dagbreek, o Dagbreek
Huis van Roem en Faam
Dagbreek, o Dagbreek
Ons hou hoog jou naam!

Teen die skemer van ons lewe
In die nag van dood en smart
Breek die son van ons verlede
Dagbreek-vreugde in ons hart!

Dagbreek, o Dagbreek
Huis van Roem en Faam
Dagbreek, o Dagbreek
Ons hou hoog jou naam!

"Ons mag nie roem in hierdie prestasies
wat reeds gelever is nie.
Ons stille roem lê in die prestasies wat
nog gelever moet word."

- Die Eiffel, Oktober 1963

α § ⊕ ◊ ●
